

ที่ กษ 1204/ 4543

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

15 ตุลาคม 2552

เรื่อง ตอบข้อหารือการชำระหนี้ตามคำพิพากษาโครงการปรับปรุงสิทธิ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ฉช 0011/8508 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2552

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้หารือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กรณี การชำระหนี้ตามคำพิพากษาโครงการปรับปรุงสิทธิ ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาตั้งแต่ปี 2544 และจะสิ้นสุดการบังคับคดีประมาณ ปี 2554 เกษตรกร (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) แจ้งว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในปี 2554 จึงขอผ่อนผันชำระหนี้ โดยมีรายได้ที่สามารถชำระหนี้ได้ประมาณปีละ 10,000-15,000 บาท โดยได้หารือว่า ส.ป.ก. จะยินยอมให้เกษตรกรผ่อนผันการชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้หรือไม่ หรือมีแนวทางใดในการผ่อนผันต่ออายุความให้ลูกหนี้ เช่นการแปลงหนี้ใหม่ ได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามหากมีการบังคับคดี เกษตรกรจะรวมตัวกันเรียกร้องให้ยกเลิกหนี้ทั้งหมดเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ควรนำเสนอคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพื่อพิจารณาให้คำชี้แจงตามโครงการดังกล่าวเป็นรายจ่ายขาดได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. ขอเรียนว่า การที่ลูกหนี้ขอผ่อนผันชำระหนี้ภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษา ขณะนี้กระทรวงการคลังยังไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ ซึ่งส่วนราชการจะต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังเป็นรายกรณีไป เนื่องจากกระทรวงการคลังมีหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง และกิจการเกี่ยวกับทรัพย์สินของแผ่นดิน โดยแนวทางปฏิบัติที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้มีหนังสือหารือกระทรวงการคลังเพื่อจะได้ถือเป็นหลักการในการปฏิบัติต่อไป แต่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้แจ้งว่าต้องหารือเป็นกรณีไป เนื่องจากแต่ละคดีมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน โดยการหารือดังกล่าวต้องมีข้อเท็จจริง และเอกสารเกี่ยวกับหนังสือแสดงความประสงค์ขอผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้ สถานภาพเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย และทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมทั้งคู่สมรส และขอทราบความเห็นของหน่วยงานว่า ควรให้ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้ตามที่เสนอหรือไม่ อย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาของกระทรวงการคลังต่อไป

สำหรับการต่ออายุความให้ลูกหนี้ นั้น ส.ป.ก. ขอเรียนว่า เนื่องจากอายุความตามกฎหมาย ไม่สามารถยื่นหรือขยายได้ ซึ่งระยะเวลาการบังคับคดีตามคำพิพากษา มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 จึงไม่อาจผ่อนผันต่ออายุความให้ลูกหนี้ได้ และการแปลงหนี้ใหม่ เป็นกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญแห่งหนี้ เช่น การเปลี่ยนตัวลูกหนี้ หรือเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ เปลี่ยนจากหนี้เงินกู้เป็นหนี้ลักษณะอื่น ซึ่งมีผลทำให้หนี้เดิมระงับและต้องบังคับตามหนี้ใหม่ที่เกิดขึ้น เป็นต้น ซึ่งหากนำการแปลงหนี้ใหม่มาใช้ในการบังคับชำระหนี้ดังกล่าว เห็นว่า เป็นแนวทางที่ไม่เหมาะสมกับปริมาณลูกหนี้ และจำนวนหนี้ที่สูงมาก โดยอาจทำให้เกิดความยุ่งยาก หรือสร้างภาระให้กับลูกหนี้ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกินสมควรได้

/ กรณี ...

กรณีดังกล่าวจะนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาให้คำใช้จ่าย (หนี้เงินกู้) ตามโครงการปรับปรุงสิทธิเป็นรายจ่ายขาดได้หรือไม่นั้น ขอเรียนว่า ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน พ.ศ. 2550 ในข้อ 4 ประกอบกับ ข้อ 6(1) ของระเบียบดังกล่าว กำหนดว่า การให้สินเชื่อเพื่อกู้ยืมตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นรายจ่ายในลักษณะเงินหมุนเวียนที่ต้องใช้เงินคืนกองทุนฯ ดังนั้น กรณีที่ จังหวัดจะเชิงเทราหารือจึงมิใช่กรณีที่จะนำเสนอ คปก. พิจารณาให้คำใช้จ่ายดังกล่าวเป็นรายจ่ายขาดได้

อนึ่ง ส.ป.ก. ยังไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการสืบหาหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินของลูกหนี้แต่ละรายว่ามีหลักทรัพย์เพียงไร ซึ่งหากลูกหนี้เป็นเกษตรกรที่ยากจน การที่จะบังคับคดีเอาทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาขายทอดตลาดและนำมาชำระหนี้ให้กับ ส.ป.ก. อาจไม่คุ้มค่างับคำใช้จ่ายต่างๆ ในการบังคับคดี ดังนั้น กรณีที่ จังหวัดจะเชิงเทราหารือดังกล่าว วิธีการที่จะทำให้ ส.ป.ก. ได้รับชำระหนี้ และไม่เกิดปัญหามวลชนควรใช้หลักการผ่อนชำระหนี้ภายหลังมีคำพิพากษา ซึ่งวิธีการดังกล่าวน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม กรณีจะผ่อนชำระหนี้ได้หรือไม่ นั้น ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง และขอให้จังหวัดจะเชิงเทรา แจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะเชิงเทรา ตรวจสอบและรายงานผลการสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้แต่ละราย เพื่อประกอบการพิจารณาโดยด่วน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิตย์พงษ์ สุตะเกียรติ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร.0-2281-6676

โทรสาร 0-2281-2904